

Sygn. akt V U 162/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 marca 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku

V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Rosłoń

Protokolant: st.sekr.sądowy Irena Prochowicz

po rozpoznaniu w dniu 22 marca 2013 roku w Białymstoku

sprawy Z. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wyrównanie świadczenia

na skutek odwołania Z. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 17 grudnia 2012 roku

Nr SER- (...)

Oddała odwołanie.

Sygn. akt V U 162/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 grudnia 2012 r. Nr SER- (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., na wniosek Z. P., odmówił prawa do wyrównania świadczenia za okres od 31 grudnia 1998 r. do 1 stycznia 2012 r. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż decyzją z dnia 21 listopada 1996 r. przyznał Z. P. prawo do renty od 21 września 1996 r., w której do wysokości świadczenia uwzględniono okres prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od 1 listopada 1990 r. do 31 lipca 1992 r. Okres ten nie był weryfikowany i został przyjęty do ustalenia aktualnej wysokości świadczenia.

W odwołaniu od powyższej decyzji Z. P. zarzucił, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie uwzględnił przy ustalaniu wysokości świadczenia za okres od 31 grudnia 1998 r. do 31 marca 2012 r. okresu prowadzenia działalności gospodarczej od 1 sierpnia 1992 r. do 30 kwietnia 1994 r.

Wskazał, iż po spłaceniu zaległości z tytułu składek organ rentowy przesłał mu zawiadomienie o ich spłaceniu, jednak nie przywrócił z urzędu obniżonego okresu stażu pracy do wyliczenia wysokości świadczenia. Z uwagi na powyższe wnosił o zmianę zaskarżonej decyzji i wliczenie spornego okresu do ustalenia wysokości świadczenia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania. W odpowiedzi na odwołanie ponownie podniósł, iż decyzją z dnia 21 listopada 1996 r. przyznano Z. P. prawo do renty od 21 września 1996 r., w której do wysokości

świadczenia uwzględniono okres działalności gospodarczej w okresie od 1 listopada 1990 r. do 31 lipca 1992 r. Okres ten nie był weryfikowany i jest przyjęty do ustalenia aktualnej wysokości świadczenia. Wniosek zawarty w odwołaniu o wyrównanie świadczenia za okres od 31 grudnia 1998 r. do 31 marca 2012 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od 1 sierpnia 1992 r. do 30 kwietnia 1994 r. został przekazany do rozpoznania przez wydział merytoryczny.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

W sprawie bezspornym było, że decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 21 listopada 1996 r. Nr (...) -1/10/I przyznano Z. P. prawo do renty inwalidzkiej 3 grupy inwalidów (k. 30 akt ZUS). W okresie od 15 listopada 1990 r. do 30 kwietnia 1994 r. Z. P. prowadził działalność gospodarczą i z tego tytułu podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu, lecz nie opłacił żadnej składki (k. 20 akt ZUS). W związku z powyższym decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 7 kwietnia 1994 r. Nr (...) -1/10/I zmniejszono odwołującemu wysokość pobieranej renty inwalidzkiej z powodu potrąceń zaległych składek (k. 34 akt ZUS). Kolejną decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 27 października 1997 r. Nr (...) -1/10/I przeliczono rentę i ustalono, że świadczenie z tytułu częściowej niezdolności do pracy będzie przysługiwało do 30 października 1999 r. (k. 47 akt ZUS). Nadal wysokość świadczenia była pomniejszona o potrącenia ustalone w poprzednich decyzjach (k. 47 akt ZUS). Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 1 grudnia 1998 r. Nr (...) -1/10/I przeliczono wysokość świadczenia uwzględniając okres prowadzenia działalności gospodarczej w od 1 listopada 1990 r. do 31 lipca 1992 roku (k. 60, 61, 62 akt ZUS), jednocześnie nadal kontynuowano potrącenia z tytułu zaległych składek (k. 63 akt ZUS). Od czerwca 2001 r. wstrzymano dalsze wykonywanie potrąceń z renty (k. 85 akt ZUS).

Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 10 marca 2012 r. Nr (...) -1/10 od dnia 25 lutego 2012 r., tj. od dnia osiągnięcia wieku emerytalnego przez odwołującego przyznano mu prawo do emerytury z urzędu (k. 239 akt ZUS). Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 26 czerwca 2012 r. na wniosek Z. P. przeliczono mu emeryturę (k. 267 akt ZUS). Z. P. odwołał się od wskazanej decyzji. Postanowieniem z dnia 25 września 2012 r. wydanym w sprawie zainicjowanej na skutek odwołania nowe żądanie odwołującego o wyrównanie świadczenia za okres od 1998 r. do 2012 r. w związku z opłaceniem składek w 2001 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od 1 listopada 1990 r. do 31 lipca 1992 r. przekazano organowi rentowemu do rozpoznania (k. 281 akt ZUS), na skutek czego wydano zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzję.

Sporna pozostawała kwestia uwzględnienia do wysokości świadczenia okresu prowadzenia działalności gospodarczej, za który odwołujący nie uiścił składek, a które finalnie zostały uregulowane w czerwcu 2001 r. na skutek potrąceń dokonywanych z przyznanego mu świadczenia rentowego.

Niekwestionowana jest wskazana powyżej okoliczność, iż uprzednio ustalając wysokość świadczenia rentowego uwzględniono już okres od 1 listopada 1990 r. do 31 lipca 1992 r. W związku z tym, iż Z. P. w odwołaniu zawarł wniosek o wyrównanie świadczenia za okres od 31 grudnia 1998 r. do 31 marca 2012 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od 1 sierpnia 1992 r. do 30 kwietnia 1994 r. został on merytorycznie rozpoznany przez organ rentowy. Decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 26 lutego 2013 r. Nr SER- (...) odmówiono Z. P. prawa do wyrównania świadczenia za okres od 31 grudnia 1998 r. do 31 marca 2012 r. (k. 15). W uzasadnieniu organ rentowy, powołując się na przepisy art. 112 i 116 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 j.t. ze zm.), wskazał, iż odwołujący nie złożył wniosku o doliczenie do stażu pracy spornego okresu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Podstawę do doliczania do ustalonej wysokości świadczenia nieuwzględnionych dotychczas okresów składkowych lub nieskładkowych stanowi przepis art. 112 powołanej ustawy. Wniosek o doliczenie okresów (przeliczenie świadczenia) może być zgłoszony w każdym czasie, gdy chodzi o doliczenie okresów przypadających przed ustaleniem prawa do świadczenia. Należy podkreślić, iż przeliczanie świadczeń zasadniczo odbywa się na wniosek osoby zainteresowanej. Jednakże w pewnym zakresie dopuszczalne jest podjęcie działań przez organ rentowy z urzędu, wówczas, gdy następuje usunięcie błędu przez organ rentowy (por. B. Suchacki (w:) K. Antonów (red.), M. Bartnicki, B. Suchacki:

Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Komentarz. Komentarz do art. 112, wyd. III, LEX). Zgodnie z przepisem art. 116 wymienionej ustawy postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zaliczenie okresu prowadzenia działalności gospodarczej od dnia 1 listopada 1990 r. do 31 lipca 1992 r. nastąpiło z urzędu decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. z dnia 1 grudnia 1998 r. W związku z powyższym brak było podstaw do dokonania zmiany decyzji w tym zakresie. Przedmiotem niniejszego postępowania, wobec wydania przez organ rentowy decyzji z dnia 26 lutego 2013 r. Nr SER- (...), nie mogła być odmowa prawa do wyrównania świadczenia za sporny okres przy uwzględnieniu okresu prowadzenia działalności gospodarczej od 1 sierpnia 1992 r. do 30 kwietnia 1994 r. Należy wskazać, iż wydanie nowej decyzji, także w tym samym przedmiocie – przeliczenia świadczenia – uprawnia ubezpieczonego do wniesienia kolejnego odwołania do sądu (por. pogląd zawarty w uzasadnieniu wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 września 2012 r., III AUz 65/12, LEX nr 1217761 i orzecznictwo tam powołane).

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.